

**ŠKOLSKO/OPĆINSKO/GRADSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE
2020. GODINE**

Razred ili kategorija natjecanja: **8. razred**

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Školskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

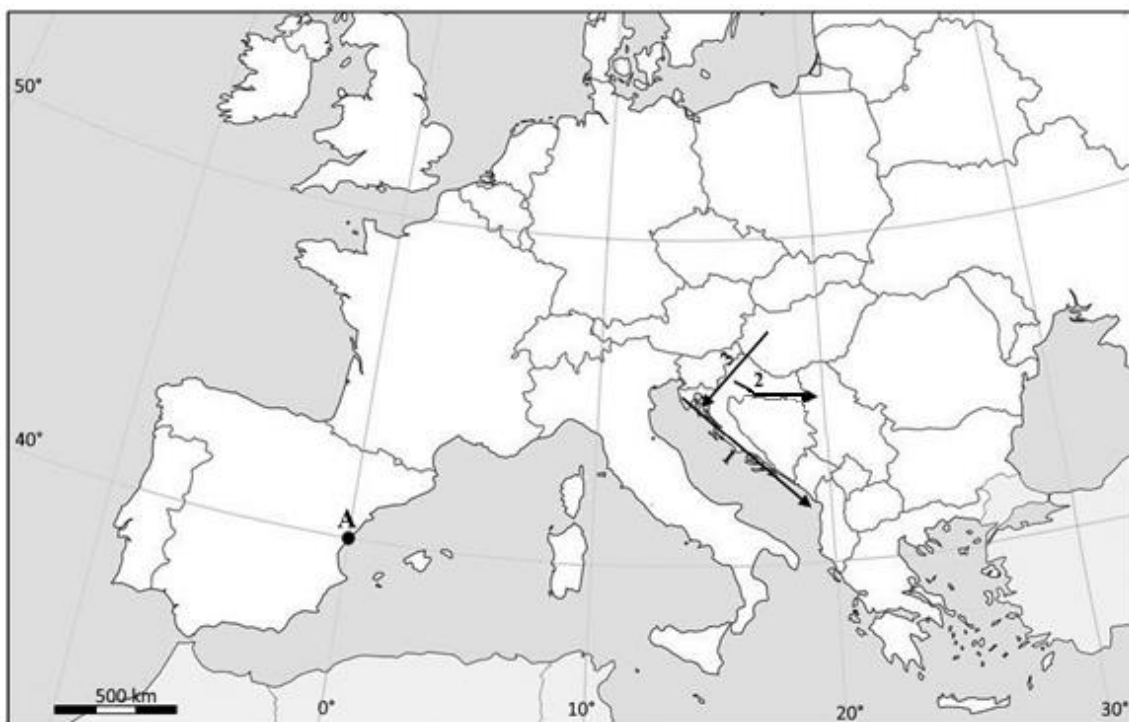
Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

PRVIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE EUROPE.

2. 1. Sva mjesta u Hrvatskoj imaju _____ geografsku širinu i _____ geografsku dužinu. (Na crte upiši odgovarajuće nazive strana svijeta.)

2. Točka (●) označena slovom **A** prikazuje geografski smještaj grada Castello de la Plana. Prema geografskoj dužini ovaj grad je od Zagreba udaljen _____° u smjeru _____. Prema geografskoj širini ovaj grad je od Senja udaljen _____° u smjeru _____. (Na dulje crte upiši pune nazive strana svijeta.)

Prostor za računanje:

2. 3. Na priloženoj karti kemijskom olovkom u cijelosti ispuni teritorij država Europe koje se cijelom površinom nalaze na zapadnoj polutki.

3. 4. Na priloženoj karti znakom **X** označi susjednu državu Republike Hrvatske čiji službeni jezik pripada ugrofinskoj jezičnoj skupini. Ime ove države je _____. Imena rijeka koje čine prirodnu granicu ove države s Hrvatskom su _____ i _____.

2. 5. Poprečni prometni pravac označen je strelicom broj _____. Ime prometnog pravca koji je označen strelicom broj **1** je _____ prometni pravac.

3. 6. U svaku Hrvatskoj susjednu državu na čija je obilježja najviše utjecao jugoistočnoeuropski kulturno-civilizacijski krug upiši slova **JL**.

U SLJEDEĆIH PET ZADATKA DOPUNI REČENICE.

2 7. Hrvatski sabor proglasio je samostalnost Hrvatske _____ godine. Hrvatska je međunarodno priznata _____ godine. (Na crte upiši odgovarajuće datume.)

2 8. Tekst hrvatske himne napisao je _____, a uglazbio je _____ (upiši puna imena i prezimena).

2 9. Na crte upiši stihove hrvatske himne koji nedostaju.

*Lijepa naša domovino,
Oj junačka zemljo mila,
Stare slave djedovino,*

_____!

*Mila, kano si nam slavna,
Mila si nam ti jedina.
Mila, kuda si nam ravna,
Mila, kuda si planina!*

*Teci Dravo, Savo teci,
Nit' ti Dunav silu gubi,*

_____.

*Da svoj narod Hrvat ljubi.
Dok mu njive sunce grije,
Dok mu hrašće bura vije,
Dok mu mrtve grobak krije,
Dok mu živo srce bije!*

2 10. Naziv podtipa klime koja prevladava u istočnoj Hrvatskoj je _____
_____. Naziv klimatskog čimbenika koji u ovom dijelu Hrvatske ima najveći utjecaj na velike godišnje temperaturne amplitude je _____.

1 11. Naziv tipa klime koji prevladava u Hrvatskoj u područjima iznad 1000 metara nadmorske visine je _____ klima.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI POJMOVU UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. JEDAN POJAM IZ DESNOG STUPCA NE MOŽE SE POVEZATI.

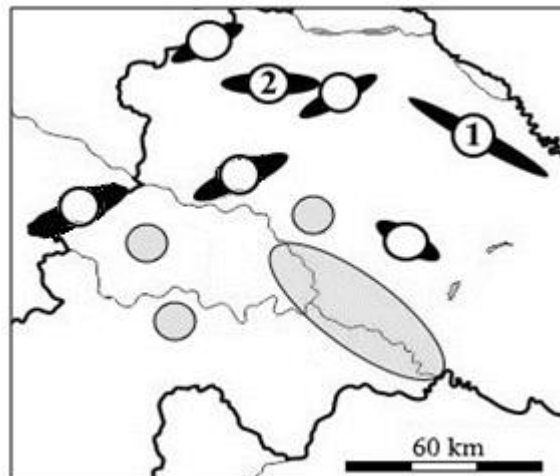
2 12. Poveži vrstu hrasta i područje za koje je karakterističan.

_____ hrast kitnjak	A) unutrašnjost Istre
_____ hrast lužnjak	B) područja iznad 1000 m n/v
_____ hrast medunac	C) Moslavina
_____ hrast crnika	D) Brijuni, Rab i Mljet
	E) Posavina

2 13. Poveži umjetno jezero i rijeku s kojom je povezan njegov postanak.

_____ Jarunsko	A) Gacka
_____ Perućko	B) Cetina
_____ Dubravsko	C) Sava
_____ Kruščičko	D) Lika
	E) Drava

**SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI
UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE
KARTE DIJELA PANONSKE HRVATSKE.**

14. Na priloženoj karti dijela Panonske Hrvatske brojem **1** označena je reljefna uzvisina čije ime je _____.
Naziv kategorije reljefa kojoj pripada prema nadmorskoj visini je _____.

15. Na priloženoj karti dijela Panonske Hrvatske brojem **2** označena je reljefna uzvisina čije ime je _____.
Naziv kategorije reljefa kojoj pripada prema nadmorskoj visini je _____.

16. Ime površinom najvećeg zaštićenog močvarnog područja označenog zatamnjenom velikom elipsom na priloženoj karti je _____. Močvarno područje Crne mlake označi upisivanjem slova **C** u odgovarajući sivi kružić na priloženoj karti.

17. Označi na priloženoj geografskoj karti najvišu reljefnu uzvisinu u Panonskoj Hrvatskoj upisivanjem broja **3** u odgovarajući kružić na karti.
Ime ove reljefne uzvisine je _____, a ime njenog najvišeg vrha je _____.

18. Na priloženoj karti dijela Panonske Hrvatske označi gorja upisivanjem navedenih slova u odgovarajuće kružiće. **M** – Maceljsko gorje **K** – Kalničko gorje

**U SLJEDEĆA DVA ZADATKA DOPUNI REČENICE
I ZAOKRUŽI SAMO SLOVA ISPRED DVA TOČNA ODGOVORA.**

19. Sitan nanos veličine praha koji je vjetar donio nakon ledenog doba naziva se _____.
Među navedenima zaokruži slovo ispred ona dva grada na čijem se širem području nalaze najveće naslage ovog nanosa.
a) Vukovar b) Slavonski Brod c) Županja d) Đakovo e) Nova Gradiška

20. Ako temperatura zraka raste s porastom nadmorske visine, tu pojavu nazivamo _____.

U kojima od navedenih dijelova Hrvatske može doći do ove prirodne pojave za vrijeme vedrih zimskih noći?

- a) Ličko polje b) vrhovi Velebita c) vrhovi Medvednice
d) vrhovi Sniježnice e) Požeška kotlina

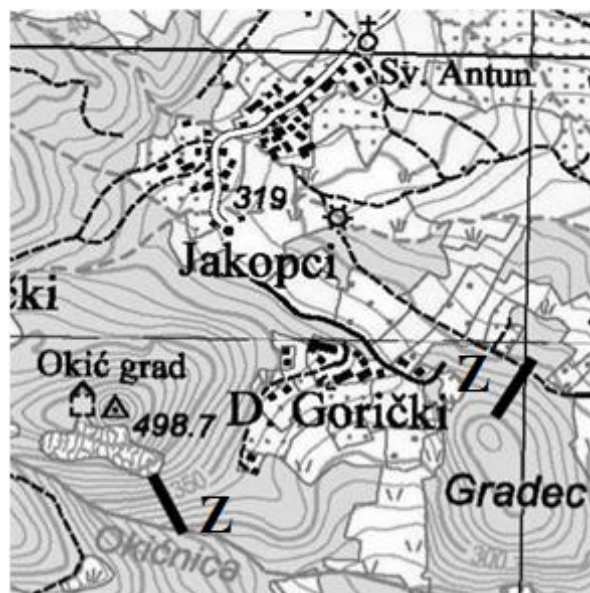
SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ ISJEČKA GEOGRAFSKE KARTE.

1 : 25 000

- 3 21. Naziv vrste geografske karte prema sadržaju, čiji je isječak priložen desno, je _____.

Na priloženoj geografskoj karti zaokruži jednu od crta označenih slovom **Z** koja prikazuje profil većeg nagiba terena.

Ekvidistanca na priloženoj karti iznosi _____.

- 1 22. Puni naziv institucije u Hrvatskoj koja izrađuje karte čiji je isječak priložen desno, a koje se dijele na listove iste veličine i prikazuju cijeli teritorij Hrvatske je _____.

U SVAKOM OD SLJEDEĆA TRI ZADATKA DVA SU ODGOVORA TOČNA.

ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

- 2 23. Koje su među navedenim rijekama desni pritoci rijeke Save?
a) Lonja b) Kupa c) Orłjava d) Sunja e) Sutla
- 2 24. Koji se od navedenih speleoloških objekata nalaze u Lici?
a) Cerovačke pećine b) Lukina jama c) Špilja Vrelo d) Veternica e) Vindija
- 2 25. Kojim od navedenih rijeka dijelom prolazi granica Hrvatske sa Slovenijom?
a) Dobra b) Dragonja c) Mirna d) Sava e) Sutla

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

- 2 26. Poveži planinu s gradom koji se nalazi u njenom podnožju ili je navedenoj planini najbliži.

A) Mosor B) Biokovo

____ Trogir ____ Metković ____ Omiš

____ Makarska ____ Ploče

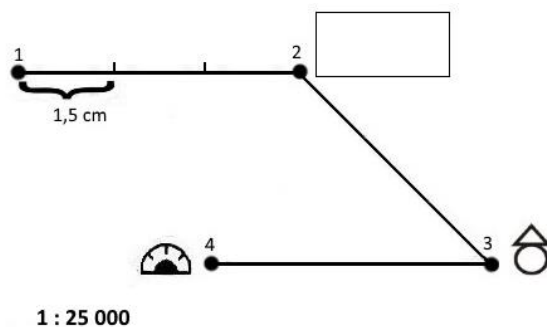
- 2 27. Poveži rijeke s gradovima uz ili kroz koje protječu.

A) Bosut B) Mrežnica

____ Vinkovci ____ Delnice ____ Požega

____ Slavonski Brod ____ Duga Resa

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ GRAFIČKOG PRILOGA.

1 28. U pravokutnik na grafičkom prilogu uz točku 2 ucrtaj topografski znak za **toplice**.

1 29. Udaljenost u stvarnosti od točke 1 do točke smještaja toplica iznosi _____.

Prostor za računanje

1 30. U kretanju od toplica do kolibe, azimut kretanja iznosi _____°.

2 31. Naziv objekta prikazanog kartografskim znakom uz točku 4 je _____.

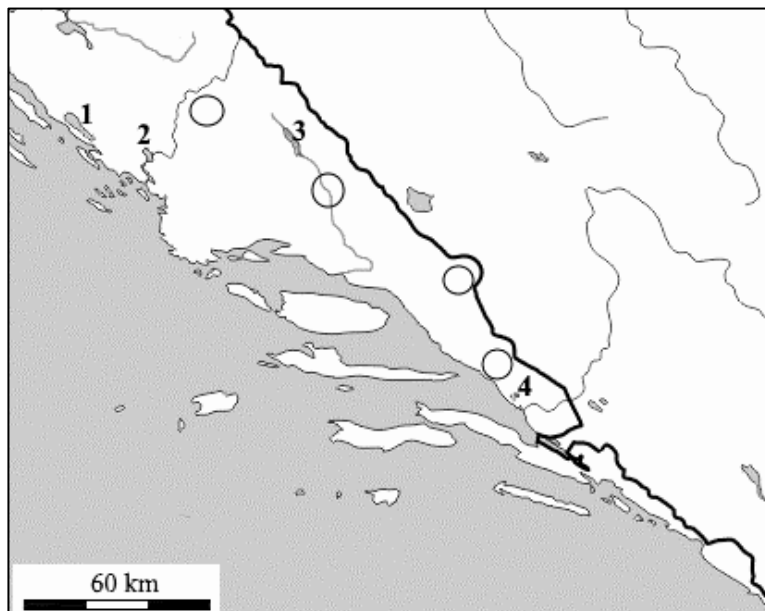
Najkraća udaljenost od točke 4 do točke 1 je u smjeru _____ (Upiši puni naziv strane svijeta).

U TEKSTU KOJI GOVORI O POMORSKOM I RIJEČNOM PROMETU TRI SU POGREŠNA POJMA. PRONAĐI IH U TEKSTU I PREPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOM REDU, UPIŠI TOČNE POJMOVE.

3 32. Hrvatska ima dugu tradiciju pomorstva i stoga pomorski promet ima veliku važnost. Najveća putnička luka na hrvatskoj obali Jadranskog mora je Zadar zbog velikog broja trajektnih veza s otocima. Najveća hrvatska pomorska luka je Rijeka koja je usmjerena na robni promet za koji se danas sve više koriste kontejneri. Preko rijeke Drave Hrvatska je neposredno uključena u europske plovne riječne putove. Osijek je najveća hrvatska riječna luka na rijeci Dravi, a Ilok je najveća hrvatska riječna luka na Dunavu.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM

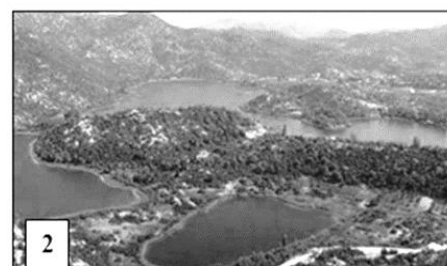
**ZADNJA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ
POMOĆ GEOGRAFSKE KARTE
DIJELA PRIMORSKE HRVATSKE I
FOTOGRAFIJA.**

33. Fotografija 1 prikazuje Prokljansko jezero koje je na priloženoj geografskoj karti označeno brojem _____.
Ime rijeke koja protječe Prokljanskim jezerom je _____.

34. Fotografija 2 prikazuje Baćinska jezera koja su na priloženoj geografskoj karti označena brojem _____.
Prema razini vode u jezeru i dna jezera u odnosu na razinu mora ova jezera su _____.

35. Označi Sinjsko polje upisivanjem slova **S** u odgovarajući kružić na priloženoj geografskoj karti.